

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

Zyra Kombëtare e Auditimit
Nacionalna Kancelarija Revizije
National Audit Office

IZVEŠTAJA REVIZIJE O GODIŠNJIM
FINANSIJSKIM IZVEŠTAJIMA MINISTARSTVA INDUSTRIJE,
PREDUZETNIŠTVA I TRGOVINE ZA 2024. GODINU

Priština, Jun 2025.

SADRŽAJ IZVEŠTAJA

1 Revizorsko mišljenje

2 Nalazi i preporuke

3 Rezime informacija o planiranju i izvršenju budžeta

4 Napredak u sprovođenju preporuka

Aneks I: Pismo potvrde

Aneks II: Objašnjenje u vezi sa različitim vrstama mišljenja koje primenjuje NKR i drugim delovima Izveštaja revizije

1 Mišljenje revizije

Završili smo reviziju finansijskih izveštaja Ministarstva industrije, preduzetništva i trgovine za godinu koja se završila 31. decembra 2024. godine, u skladu sa Zakonom o Nacionalnoj kancelariji revizije Republike Kosovo i Međunarodnim standardima vrhovnih revizorskih institucija (MSVRI). Revizija je izvršena kako bi nam omogućila da izrazimo mišljenje o finansijskim izveštajima i zaključak o usklađenosti sa nadležnim.¹

Kvalifikovano mišljenje o godišnjim finansijskim izveštajima

Mi smo izvršili reviziju godišnjih finansijskih izveštaja Ministarstva industrije, preduzetništva i trgovine (MIPT), koji sadrže izveštaj o gotovinskim primanjima i uplatama, izveštaj o izvršenju budžeta i napomene sa objašnjenjima uz finansijske izveštaje, uključujući rezime značajnih računovodstvenih politika i drugih izveštaja², za godinu koja se završila 31. decembra 2024.

Po našem mišljenju, pored uticaja pitanja opisanih u paragrafu Osnove za kvalifikovano mišljenje, godišnji finansijski izveštaji Ministarstva industrije, preduzetništva i trgovine predstavljaju istinit i pošten prikaz u svim materijalnim aspektima, u skladu sa Međunarodnim standardima računovodstva javnog sektora, prema gotovinskom računovodstvu, Zakonom br. 03/L-048 o upravljanju javnim finansijama i odgovornosti (sa izmenama i dopunama) i Uredba Ministarstva finansija br. 01/2017 o godišnjem finansijskom izveštavanju budžetskih organizacija.

Osnova za Kvalifikovano mišljenje

- A1 Precenjenost potencijalnih obaveza u GFI-u u iznosu od 403,279€; i
- A2 Faktura u vrednosti od 112,226€ nije obelodanjena u GFI-ove za 2024. godinu kao neizmirena obaveza.

Za više detalja pogledajte potpoglavlje 2.1 Pitanja koja utiču na mišljenje revizije

Revizija je obavljena u skladu sa Međunarodnim standardima o vrhovnim revizorskim institucijama (MSVRI). U skladu sa ovim standardima, naše odgovornosti su opisane u nastavku u delu izveštaja 'Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izveštaja'. U skladu sa ONISA-P-10, MSVRI 130, Etičkim kodeksom NKR, kao i drugim relevantnim zahtevima za reviziju GFI budžetskih organizacija, NKR je nezavisan od subjekta revizije. Verujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i primereni da pruže osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Zaključak o usklađenosti

Izvršili smo reviziju da li su naknadni procesi i transakcije u skladu sa utvrđenim kriterijumima revizije koji proizilaze iz zakona koji se primenjuje na subjekt revizije u kontekstu korišćenja finansijskih sredstava.

Po našem mišljenju, pored uticaja pitanja opisanih u odeljku Osnova za zaključak o usklađenosti, transakcije sprovedene u procesu izvršenja budžeta Ministarstva industrije, preduzetništva i trgovine, bile su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa utvrđenim kriterijumima revizije koji

proizilaze iz zakonske regulative koja se primenjuje na subjekt revizije u kontekstu korišćenja finansijskih sredstava.

Osnova za zaključak

- A3 Manjkavosti u subvencionisanju malih i srednjih preduzeća (MSP) po javnom pozivu;
- B1 MIPT nije klasifikovala imovinu prema Uredbi MF-Br. 02/2013 o upravljanju nefinansijskim imovinom; i
- A4 U dva (2) slučaja smo primetili prekoračenje zakonski propisanih rokova za pozicije kao vršioci dužnosti.

Za više detalja pogledajte potpoglavlje 2.2 Pitanja koja utiču na zaključak o usklađenosti.

Revizija je obavljena u skladu sa Međunarodnim standardima o vrhovnim revizorskim institucijama (MSVRI). U skladu sa ovim standardima, naše odgovornosti su opisane u nastavku u delu izveštaja 'Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izveštaja'. U skladu sa ONISA-P-10, MSVRI 130, Etičkim kodeksom NKR, kao i drugim relevantnim zahtevima za reviziju GFI budžetskih organizacija, NKR je nezavisan od subjekta revizije. Verujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i primereni da pruže osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Odgovornosti Menadžmenta i organa upravljanja za godišnje finansijske izveštaje

Generalni sekretar je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima u javnom sektoru – Finansijsko izveštavanje zasnovano na gotovinskom računovodstvu. Generalni sekretar je takođe odgovoran za uspostavljanje internih kontrola, za koje on/ona smatra da su neophodne da bi se omogućila priprema finansijskih izveštaja, bez materijalno značajnih grešaka, bilo zbog prevare ili greške. Ovo uključuje ispunjavanje uslova koji proizilaze iz Zakona br. 03/L-048 o upravljanju javnim finansijama i odgovornosti i Uredba br. 01/2017 o godišnjem finansijskom izveštavanju budžetske organizacije.

Ministarka je odgovorna za obezbeđivanje nadzora nad procesom finansijskog izveštavanja Ministarstva industrije, preduzetništva i trgovine.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Rukovodstvo Ministarstva industrije, preduzetništva i trgovine odgovorno je i za korišćenje finansijskih sredstava Ministarstva industrije, preduzetništva i trgovine u skladu sa Zakonom o upravljanju javnim finansijama i odgovornostima i svim drugim važećim pravilima i propisima.³

Odgovornost Generalnog Revizora za reviziju GFI-a

Naši ciljevi su da pružimo razumnu sigurnost da finansijski izveštaji u celini ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, bilo zbog prevare ili greške, i da pripremimo revizorski izveštaj koji uključuje naše mišljenje. Razumno uverenje je visok nivo sigurnosti, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu sa MSVRI otkriti bilo koje materijalno pogrešno prikazivanje koje može

postojati. Pogrešna prikazivanja mogu nastati kao posledica prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se, pojedinačno ili u celini, razumno očekuje da će uticati na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Naš cilj je i da izrazimo revizorsko mišljenje o usaglašenosti nadležnih organa Ministarstva industrije, preduzetništva i trgovine sa utvrđenim revizorskim kriterijumima koji proizilaze iz zakonske regulative koja se primenjuje u kontekstu korišćenja finansijskih sredstava, u vezi sa revidiranim entitetom.

Kao deo revizije u skladu sa Zakonom o NKR i MSVRI, sprovodimo profesionalnu procenu i skepticizam tokom cele revizije. Mi takođe:

- Identifikujemo i procenjujemo rizike materijalno značajnih grešaka u finansijskim izveštajima, bilo zbog prevare ili greške, osmišljavamo i sprovodimo revizijske postupke koji odgovaraju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primereni da daju osnovu za mišljenje. Rizik ne obelodanjivanja materijalno značajnih pogrešnih iskaza koji su rezultat prevare veći je nego kod onih koji su posledica greške, jer prevara može uključivati manipulaciju, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Identifikujemo i procenjujemo rizike nepoštovanja ovlašćenja, bilo zbog prevare ili greške, osmišljavamo i sprovodimo revizijske postupke koji su odgovorni za te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primereni da daju osnovu za naš zaključak o usklađenosti sa vlastima. Rizik da se ne otkrije slučaj nepoštovanja ovlašćenja koji proizilazi iz prevare veći je od onoga što je rezultat greške, jer prevara može uključivati manipulaciju, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje interne kontrole.
- Vodimo računa da razumemo internu kontrolu relevantnu za reviziju, da osmislimo odgovarajuće revizorske procedure, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti unutrašnje kontrole Ministarstva industrije, preduzetništva i trgovine.
- Procenjujemo prikladnost korišćenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procena i povezanih obelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Procenjujemo celokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izveštaja, uključujući obelodanjivanja, kako bismo osigurali da finansijski izveštaji prikazuju osnovne transakcije i događaje pošteno i tačno.

Između ostalog, komuniciramo sa rukovodstvom i onima koji su odgovorni za upravljanje takođe o obimu i vremenu revizije i važnim nalazima revizije, uključujući sve značajne nedostatke u internoj kontroli koje identifikujemo tokom revizije.

Od pitanja koja su saopštena rukovodstvu, mi identifikujemo ona pitanja koja su bila najrelevantnija u reviziji finansijskih izveštaja tekućeg perioda i koja se smatraju ključnim pitanjima revizije. Izveštaj o reviziji se objavljuje na web stranici NKR-a, osim informacija koje su klasifikovane kao osetljive ili zbog drugih zakonskih i administrativnih zabrana, u skladu sa važećim zakonom.

2 Nalazi i preporuke⁴

Tokom revizije primetili smo oblasti za potencijalno poboljšanje, uključujući internu kontrolu, koje su predstavljene u nastavku za vaš pregled u vidu nalaza i preporuka.

Oblasti sa najizraženijim problemima vezanim za upravljanje finansijama bile su netačno predstavljanje potencijalnih obaveza i potcenjivanje obaveza u godišnjim finansijskim izveštajima. U oblasti imovine identifikovano je nepravilno tretiranje kapitalne imovine nakon završetka ulaganja, i neusklađenost izveštaja o popisu sa registrima imovine.

Dok što se tiče neusklađenosti sa važećim zakonodavstvom i propisima, Ministarstvo treba da dodatno ojača kontrole u pogledu: pune implementacije kriterijuma postavljenih u odgovarajućim sporazumima o subvencijama i primene kriterijuma prema vodiču za prijavljivanje na javnom pozivu u sporazumima za subvencionisanje.

Ostala pitanja odnosila se na držanje pozicija kao vršioci dužnosti izvan zakonski propisanih rokova, nezaustavljanje poreza po odbitku za nerezidentna lica, i kašnjenje u formiranju Komisije za reviziju.

Ovaj izveštaj je rezultirao sa (osam) 8 preporuka, od kojih su pet (5) nove preporuke, dve (2) ponovljene i jedna (1) delimično ponovljena. Pratićemo (razmotrićemo) ove preporuke tokom revizije sledeće godine.

Što se tiče statusa preporuka iz prethodne godine i stepena njihove implementacije, videti Poglavlje 4.

2.1 Pitanja koja utiču na mišljenje revizije

Pitanje A1 - Nedostaci u prezentaciji potencijalnih obaveza

Nalaz Pravilnik MF br. 01/2017, član 18, obavezuje budžetske organizacije da izveštavaju o svim potencijalnim obavezama u GFI. Potencijalna obaveza je obaveza koja se materijalizuje tek nakon što se dogode određeni događaji u budućnosti.

Registar uslovnih obaveza u MINT-u je bio precenjen za 403,279€, jer je jedan (1) predmet greškom prikazan dva puta, čime je udvostručena vrednost potencijalne obaveze.

To se desilo kao posledica tehničke greške pravnog odeljenja prilikom pripreme liste potencijalnih obaveza. Za ove tehničke greške, eksterni revizori su bili upozoreni pre ispravke GFI-a.

Uticaj Netačno izveštavanje o potencijalnim obavezama je uticalo na precenjivanje potencijalnih obaveza u GFI-ju za 2024. godinu.

Preporuka A1 Ministarka treba da obezbedi efikasne kontrole i bolju koordinaciju između pravne kancelarije i finansijskog sektora, kako bi se registri potencijalnih obaveza vodili bez grešaka i kako bi se podaci u GFI prikazivali tačno.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

Pitanje A2 - Potcenjivanje obaveza u GFI

Nalaz Prema članu 17.3 Pravilnika MF br. 01/2017 o Godišnjem finansijskom izveštavanju, „Budžetske organizacije treba da izveštavaju o svim obavezama (fakture) za izveštajnu godinu“.

Faktura za projekat „Izgradnja infrastrukture u industrijskom parku u Budrigi“ u iznosu od 112,226€, primljena u junu 2023. godine, a neplaćena u 2024. godini, nije prijavljena kao obaveza u Godišnjim finansijskim izveštajima. Tehnički prijem radova na ovom projektu je izvršen od strane komisije za prijem u novembru 2023. godine, koja je, između ostalog, konstatovala vrednost obaveze prema primljenoj fakturi.

Faktura nije procesirana za plaćanje od strane odgovornih lica u Agenciji za investicije i podršku preduzećima na Kosovu (bez konsultacija sa finansijskim odeljenjem), uz obrazloženje da se od ekonomskog operatera (EO) mora tražiti izdavanje nove fakture sa datumom nakon tehničkog prijema. EO nije izdao novu fakturu jer je postojeća faktura već prijavljena u Poreskoj administraciji putem knjige prometa, a svaka izmena bi ugrozila poresku usklađenost.

Razlog za neprijavljivanje obaveze u GFI bila je nedovoljna komunikacija između relevantnih direkcija i neodlučnost odgovornih lica da procesuiraju plaćanje fakture.

Uticaj Neprezentovanje neplaćene fakture na vreme je uticalo na potcenjivanje obaveza, a samim tim i na netačno prikazivanje istih u GFI.

Preporuka A2 Ministarka treba da obezbedi, preko menadžera finansija, efikasniju koordinaciju između direkcija u pogledu izveštavanja o neplaćenim fakturama, kako bi u GFI bila prikazana tačna vrednost neplaćenih obaveza.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

2.2 Pitanja koja utiču na zaključak o usklađenosti

Pitanje A3 - Nepoštovanje kriterijuma za subvencionisanje MSP-e

Nalaz

Kriterijumi za dodelu subvencija za podršku malim i srednjim preduzećima (MSP) definisani su putem javnog poziva, sporazuma između MIPT/KIESA i subjekta korisnika ili i kroz vodič za javne pozive za subvencionisanje MSP-e. Identifikovali smo manjkavosti kako sledi:

- Potpisanim sporazumom o subvencionisanju kupovine mašine od 24.09.2024. godine između MIPT-a/KIESA-e i subjekta korisnika utvrđeni su rokovi i uslovi za kupovinu mašinerije i njeno stavljanje u funkciji, precizirajući da ovaj proces treba da se realizuje u roku od 6 meseci nakon potpisivanja sporazuma. U jednom slučaju, korisnik subvencije u iznosu od 35,000€ za kupovinu proizvodnih /prerađivačkih mašina korisnik je izvršio bankarske transakcije za kupovinu mašina pre potpisivanja sporazuma (transakcije su izvršene u periodu maj-jul 2024. godine, dok je sporazum potpisan u septembru 2024. godine); i
- U sedam (7) slučajeva u iznosu od 54,500€, MIPT/KIESA je potpisala sporazume sa korisnicima odobravajući isplatu korisnika u meri 100% još u prvu fazu. Ovaj postupak je u suprotnosti sa vodičem za javni poziv za subvencionisanje MSP-a, koji je MIPT/KIESA raspisala u tački 6 – „Dodatna pojašnjenja“, stavom 5. propisano je da: Nakon potpisivanja sporazuma, preduzećima korisnicima će biti preneto 80% odobrene vrednosti subvencije, dok će preostalih 20% biti preneto nakon potpune realizacije projekta.“ Pre potpisivanja sporazuma, korisnici su podneli bankarsku garanciju u iznosu od 100% granta, tako da bi, u slučaju neuspeha projekta, sredstva vratile u MINT-u

Ovi nedostaci, prema odgovornim službenicima, nastali su kao rezultat velikog obima posla i zabune sa drugim ranijim pozivom koji je raspisala MIPT/KIESA, gde je vodič predvideo isplatu 100% sredstava dobavljačima. Tokom revizije, maja 2025. godine, komisija za praćenje u vezi sa transakcijama izvršenim pre sporazuma pokrenula i pripremila izveštaj za menadžment konstatujući gore navedene nedostatke, a KIESA je zatražila od korisnika da vrati sredstva.

Uticaj

Neefektivne kontrole od strane komisije za praćenje i neraspoređivanje isplate kako je predviđeno vodičem imaju uticaj na transparentnost procesa i povećavaju rizik da se proces izveštavanja zanemari od strane korisnika, smanjujući tako pouzdanost procesa praćenja.

Preporuka A3

Ministarka treba da obezbedi efektivno praćenje kako bi sprečila svako zaobilaženje kriterijuma utvrđenih potpisanim sporazumima ili vodičem svakog odgovarajućeg poziva za subvencionisanje. Takođe, u slučajevima utvrđenih povreda moraju se preduzeti sve predviđene pravne radnje.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

Pitanje B1 - Držanje nefinansijske kapitalne imovine kao tekuća investicija

Nalaz Uredba MF br. 02/2013 o upravljanju nefinansijskom imovinom u članu 11. propisuje je da će se nakon završetka investicionog procesa kapitalna nefinansijska imovina klasifikovati kao nefinansijska imovina u upotrebi i od trenutka osposobljavanja za upotrebu, primenjivaće se amortizacija.

Identifikovali smo da je projekat „Izgradnja infrastrukture u Industrijskom parku Budrige“, u iznosu od 1,709,282€, završen 2023. godine. Komisija koju je osnovalo MIPT, tehnički prijem je izvršila u novembru 2023. godine, ali izgleda da imovina i dalje figurira registrovana kao tekuća ulaganja u registre imovine u ISFUK-u. Iako je imovina bila spremna za upotrebu jer posljednja situacija od 112,226€ nije plaćena, vodila se u registrima kao tekuća investicija i ne primenjujući amortizaciju.

To se desilo zbog nedostatka koordinacije između odgovarajućih jedinica i neadekvatnog ažuriranja računovodstvene evidencije u trenutku završetka investicije.

Uticaj Neklasifikacija kapitalne imovine kao imovina u upotrebi uticala na to da se amortizacija ne primenjuje i kao posledicu imamo precenjenost imovine i posledično netačan prikaz imovine u finansijskim izveštajima.

Preporuka B1 Ministar treba da obezbedi da se za projekte koji su završene i izvršeni su tehnički prijemi, naprave neophodne korekcije u imovinskim registrima tako da se njihova vrednost u registrima odrazi prema uredbi.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

Pitanje A4 - Držanje pozicija sa vršiocima dužnosti preko zakonskih rokova

Nalaz Zakon o javnim službenicima br. 08/L-197 u članu 35 tačka 3 propisuje da javni službenik ne može se odrediti kao vršilac dužnosti duže od šest meseci. Ako se pozicija ne može popuniti u roku od šest (6) meseci, ovaj rok se može produžiti za najviše još šest (6) meseci.

U dva slučaja smo utvrdili da je zakonski rok prekoračen za držanje pozicije kao vršilac dužnosti. Pozicije su držane vršiocima dužnosti od stupanja na snagu zakona (septembar 2023. godine), do vremena revizije (maj 2025. godine).

Ova situacija je uzrokovana činjenicom da za prvi slučaj nije bilo procesa regrutovanja, dok je za drugi slučaj konkurs otvoren dva puta, ali proces regrutovanja nije uspeo.

Uticaj Držanje pozicija sa vršiocima dužnosti za duže vreme od predviđenog pravnog roka rizikuje da se različite pozicije drže od strane službenika koji ne ispunjavaju kriterijume potrebne za adekvatne pozicije.

Preporuka A4 Ministar mora osigurati da se preduzimaju sve pravne radnje za pokrivanje pozicija vršiocima dužnosti sa redovnim pozicijama.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

2.3 Ostala pitanja finansijskog upravljanja i usklađenosti

2.3.1 Robe i usluge i komunalije

Konačni budžet za robe i usluge u 2024. godini iznosio je 7,559,267€, od čega je potrošeno 1,651,971€. One se uglavnom odnose na ugovorne usluge, putne troškove, zvanične ručkove itd.

Pitanje A5 - Neodbijanje poreza po odbitku na usluge koje pružaju nerezidentna lica

Nalaz Prema članu 41. tački 2. i 3. Zakona br. 05/L-028 o porezu na lične dohotke, sva bruto plaćanja za usluge koje obavljaju nerezidentna lica na teritoriji Republike Kosovo podležu porezu po odbitku po stopi od 5%.

Primitili smo da je MIPT imala ugovor sa jednim nerezidentnim eksternim stručnjakom u vrednosti od 74,900€. Od prve isplate nerezidentnom stručnjaku u iznosu od 63,444€ za pružene usluge, primitili smo da Ministarstvo nije primenilo odbijanje na izvoru poreza.

Do nesprovođenja poreza po odbitku došlo je zbog nepoznavanja od strane finansijskih i administrativnih službenika Ministarstva u vezi sa obavezom zadržavanja poreza na izvoru za isplate nerezidentnim licima.

Uticaj Neprimenjivanje zadržavanja poreza na izvoru utiče na smanjenje prihoda državnog budžeta i izlaže Ministarstvo dodatnim poreskim obavezama, uključujući kamate i novčane kazne od Poreske Administracije Kosova.

Preporuka A5 Ministar mora da obezbedi da se za svaku isplatu nerezidentnim licima primenjuje zadržavanje poreza po odbitku od 5% kako je predviđeno zakonom. Takođe treba preduzeti konkretne radnje kako bi se porez po odbitku primenio na preostalo plaćanje za gore navedeni ugovor za celinu ugovora.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

2.2.2 Kapitalna i ne-kapitalna imovina

Vrednost prikazana u GFI kapitalne imovine je 14,162,530€, ne-kapitalne imovine je 126,793€ i zaliha 4,467€.

Pitanje B2 - Neusklađenost izveštaja o popisu sa registrima imovine

Nalaz Član 19.4 Uredbe br. 02/2013 o upravljanju nefinansijskom imovinom, propisuje je da na kraju svake godine komisija za popis treba izvrši popis koja je nadležna za: popis svih nefinansijske imovine koje je u vlasništvu i pod kontrolom budžetske organizacije, fizičku i kvalitativnu proveru stanja nefinansijske imovine, poređenje popisanog stanja sa stanjem registara nefinansijske imovine i izradu opšteg izveštaja na osnovu pojedinačnih izveštaja Komisije za popis nefinansijske imovine.

Popisna komisija je izvršila popis imovine za 2024. godinu, gdje je sastavila Sveobuhvatni izveštaj o nefinansijske imovine, ali nije dodatno usaglasila popisno stanje sa stanjem u registrima nefinansijske imovine i da je izveštavanje o imovini u GFI-u vršeno prema računovodstvenim evidencijama (registrarima).

Ova situacija je uglavnom posledica nedostatka znanja o zahtevima uredbe o upravljanju imovinom od strane komisija za popis imovine i nekoordinisanja između odgovarajućih departmana MIPT-a za konačno evidentiranje imovine Ministarstva.

Uticaj Nedostatak popisa imovine onemogućava poređenje rezultata popisa sa stanjem registara imovine, stoga vrednost imovine u GFI-u može da ne bude tačna.

Preporuka B2 Ministar treba da obezbedi da Komisija za popis imovine ima potpuna saznanja i informacije o svoj imovini koja je u upotrebi i koja je u vlasništvu Ministarstva, kao i da nakon što izradi opšti izveštaj o popisu imovine treba da uporedi popisno stanje sa stanjem u registrima nefinansijske imovine kako bi se ispravile eventualne greške, kao i da se sve to završi pre pripreme GFI-a.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

2.2.3 Funkcija interne revizije

Pitanje C1 - Kašnjenje u formiranju Komisije za reviziju

Nalaz Članovima 8 i 10 Administrativnog uputstva Nr.01/2019 o osnivanju i funkcionisanju Komisije za reviziju u subjektu javnog sektora propisano je da Komisija za reviziju održava sastanke najmanje četiri puta godišnje, kao i da priprema godišnji izveštaj koji se podnosi rukovodiocu subjekta javnog sektora najkasnije do 31. marta.

Komisija za reviziju nije osnovana do novembra 2024. godine i nakon njenog osnivanja nije održala nijedan sastanak u 2024. godini. Takođe, nije izrađen godišnji izveštaj Komisije za reviziju.

Ovo se desilo zbog nedostatka preduzetih radnji od strane ministarstva za formiranje Komisije za reviziju, ali i njene neefikasnosti nakon formiranja.

Uticaj Nedostatak sastanaka Komisije za reviziju utiče na nadzor nad radom interne revizije i nivo efikasnosti kontrola.

Preporuka C1 Ministar treba da obezbedi da Komisija za reviziju održava redovne sastanke u cilju sprovođenja efektivnog nadzora i podrške JIR obezbeđujući nezavisnost ove jedinice.

Odgovor Menadžmenta Entiteta (Slažu se)

3 Sažeta informacija o planiranju i izvršenju budžeta

U ovom poglavlju dali smo sažetak informacija o izvorima budžetskih sredstava, utrošku sredstava i prikupljenim prihodima, po ekonomskim kategorijama. To je ilustrovano kroz sledeće tabele i grafikone:

Tabela 1. Troškovi prema izvorima budžetskih fondova (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet ⁶	2024 Troškovi	2023 Troškovi	2022 Troškovi
Izvori fondova	24,779,271	23,660,947	12,132,996	33,912,794	26,818,339
Grant Vlade – Budžet	24,779,271	23,641,946	12,130,719	27,434,081	24,000,365
Finansiranje putem zaduživanja	0	0	0	6,478,712	2,817,974
Spoljne donacije	0	19,001	2,277	0	0

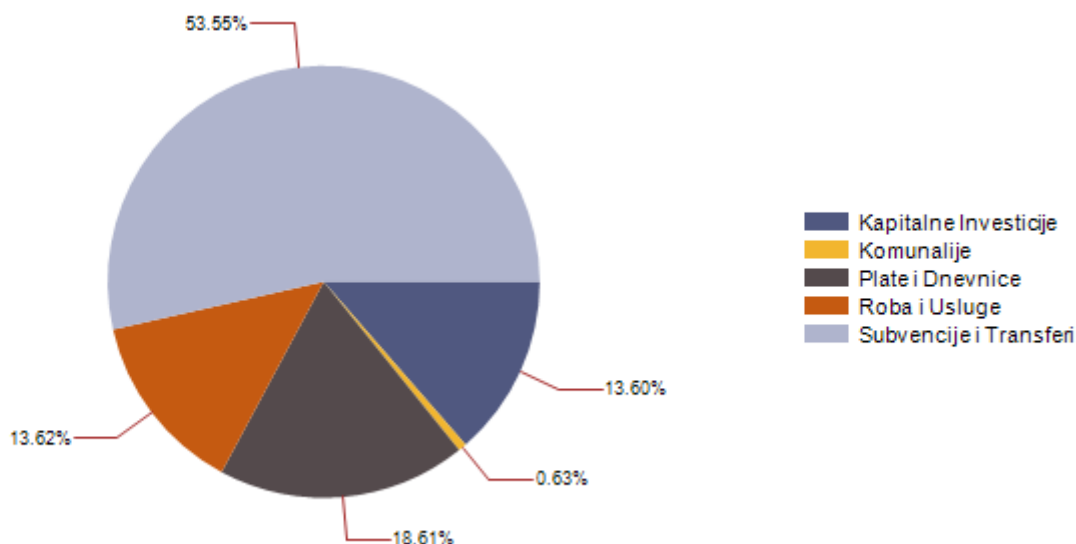
Konačni budžet je niži od početnog budžeta za 1,118,324€. Ovo smanjenje je rezultat smanjenja budžeta kroz vladine odluke.

MIPT je u 2024. godini potrošila 51% završnog budžeta ili 12,132,996€, što je pad od 30% u odnosu na 2023. godinu. Sprovođenje budžeta ostaje na nezadovoljavajućem nivou. Objašnjenja za trenutnu poziciju su detaljno opisana u nastavku.

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2024 Troškovi	2023 Troškovi	2022 Troškovi
Trošenje fondova prema ekonomskim kategorijama	24,779,271	23,660,947	12,132,996	33,912,794	26,215,968
Plate i Dnevnice	2,509,448	2,260,670	2,258,481	2,120,076	1,779,595
Roba i Usluge	7,745,543	7,559,267	1,651,971	10,414,455	11,586,857
Komunalije	158,280	98,280	75,969	98,041	42,437
Subvencije i Transferi	5,246,000	7,321,730	6,497,071	18,754,543	12,222,613
Kapitalne Investicije	9,120,000	6,421,000	1,649,504	2,525,678	584,466

- Konačni budžet za plate i dnevnice u odnosu na početni budžet smanjen je za 248,778€ odlukom Vlade o budžetskim uštedama. Realizacija konačnog budžeta u ovoj kategoriji bila je blizu 100%;
- Konačni budžet za robe i usluge u odnosu na početni budžet smanjen je za 186,276€. Smanjenje je izvršeno odlukom Vlade kao budžetska ušteda nakon što je MIPT proglasila sredstva slobodnim 205,277€, dok je od donacija došlo do povećanja budžeta od 19,001€. Izvršenje konačnog budžeta u ovoj kategoriji bilo je blizu 22%. Nizak nivo realizacije je posledica netrošenja sredstava za državne rezerve;
- Konačni budžet za komunalije u odnosu na početni budžet smanjen je za 60,000€ odlukom Vlade o budžetskim uštedama. Realizacija završnog budžeta u ovoj kategoriji iznosila je 77%;
- Završni budžet za subvencije i transfere u odnosu na početni budžet povećan je za 22,585,179€. Promene su se desile odlukama Vlade, za sprovođenje mere 2.1 za subvencionisanje investicionog kredita u iznosu od 76,730€ i vrednost 1,990,000€ je prebačena iz kategorije kapitalnih investicija. Realizacija završnog budžeta u ovoj kategoriji iznosila je blizu 89%;
- Završni budžet za kapitalne investicije u odnosu na početni budžet smanjen je za 2,699,000€. Promene su se desile odlukama Vlade o budžetskim uštedama u iznosu od 700,000€ kao i vrednost od 1,990,000€ je prebačena u kategoriju subvencija i transfera. Realizacija konačnog budžeta u ovoj kategoriji iznosila je samo 1,649,504€ ili blizu 26%.

Grafikon 2. Rashodi po ekonomskog kategorija za 2024

Ostvareni prihodi od MIPT u 2024. iznosili su od 2,059,878€. Oni se odnose na upis hipoteke, industrijske svojine, prihode od licence za stručne usluge, dozvole za uvoz nafte, dozvole za uvoz duvana, prihode od zakupa i druge prihode.

Tabela 3. Prihodi (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2024 Prijemi	2023 Prijemi	2022 Prijemi
Ukupno prihodi	2,845,380	2,845,380	2,059,878	2,105,854	2,609,786
Neporeski prihodi	2,845,380	2,845,380	2,059,878	2,105,854	2,469,937
Ostali prihodi	0	0			139,849

4 Napredak u implementaciji preporuka

Revizorski izveštaj za GFI-ove MIPT-a za 2023. godinu rezultirao je sa šest (6) preporuka. MIPT je pripremila Akcioni Plan u kojem je predstavljen način kako će sprovesti date preporuke.

Do kraja naše revizije za 2024. godinu sprovedene su tri (3) preporuke, jedna (1) je bila u toku, a dve (2) još nisu sprovedene, kao što je prikazano na Grafikonu 2. Za potpuniji opis preporuka i načina na koji su se sa njima postupalo, pogledajte Tabelu 4 (ili Tabelu preporuka).

Grafikon 2. Napredak u sprovođenju preporuka iz prethodne godine

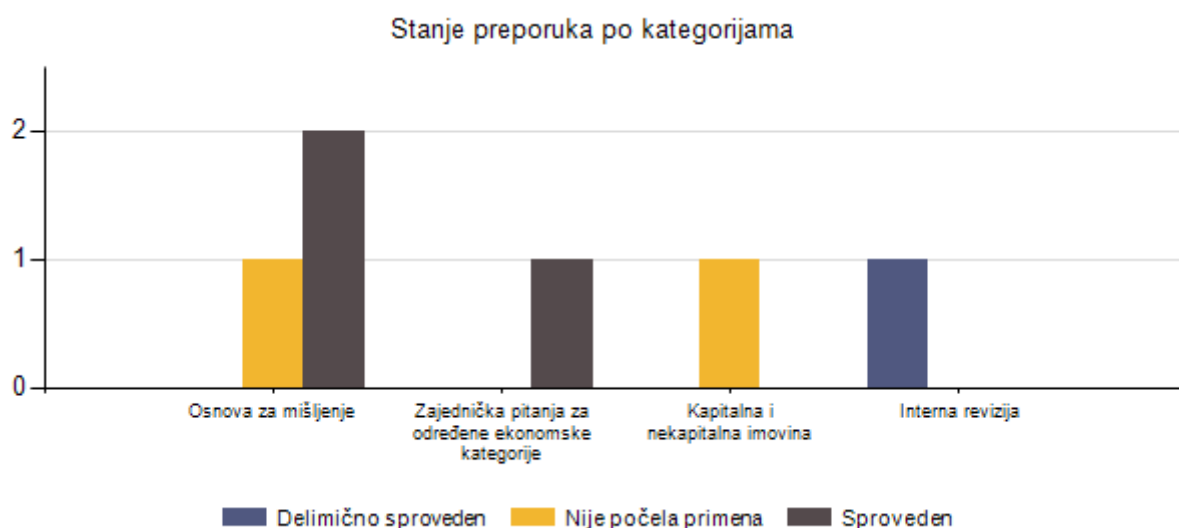

Tabela 4 Rezime preporuka iz prethodne godine

Br.	Oblast Revizije	Preporuke iz 2024 godine	Preduzete akcije	Status
1.	Osnova za mišljenje	Ministar mora da obezbedi koordinaciju između odgovornih službenika i da se primeni odgovarajuća analiza registra imovine kako bi se osiguralo da su ona ispravno kategorisana, tako da bilans koji se prenosi u narednu godinu daje tačne informacije i fer izveštavanje u GFI. Takođe, obezbediti da se za projekte za koje su izvršena tehnička prihvatanja izvrši neophodna prilagođavanja u registrima imovine tako da njihova vrednost u registrima odražava ispravnu situaciju.	Ove godine bilo je istih slučajeva.	Nije počela primena
2.	Osnova za mišljenje	Ministar mora da obezbedi preduzimanje potrebnih radnji od strane odgovornih službenika kako bi se plaćanje i evidentiranje rashoda izvršilo prema odgovarajućim ekonomskim kategorijama, kako bi se omogućilo njihovo fer izveštavanje u GFI u skladu sa računovodstvenim planom.	U 2024. godini nismo naišli na slučajeve pogrešne klasifikacije.	Sprovedena
3.	Osnova za mišljenje	Ministar je dužan da preduzme sve radnje radi obezbeđivanja uslova za rad i redovnog kontinuiteta rada zaposlenih, vršeći kontinuirano praćenje u skladu sa zakonskim aktima.	Sproveden je kontinuirani nadzor nad službenicima, gde je za jedan deo potvrđeno pohađanje i ispunjavanje dužnosti putem izveštaja i potpisa, dok su protiv 12 službenika sa neopravdanim odsustvima preduzete disciplinske mere do otkaza.	Sprovedena
4.	Zajednička pitanja	Ministar mora da obezbedi da se planiranje nabavke vrši u bliskoj saradnji između menadžera nabavke i jedinica koje traže da se na vreme razgovara o njihovim zahtevima za nabavku, kako bi se imalo pravično i tačno planiranje, izbegavajući bilo kakvu podelu aktivnosti iste nabavke.	Nismo naišli na takve slučajeve za 2024. godinu.	Sprovedena
5.	Imovina	Ministar mora da obezbedi da komisija za inventarizaciju imovine ima potpuna saznanja i informacije o svim sredstvima koja su u upotrebi i u vlasništvu ministarstva, a nakon izrade opšteg izveštaja o popisu imovine, moram da uporedim stanje inventara sa stanjem u registre ne finansijske imovine da se isprave eventualne greške, i da se sve to završi pre pripreme GFI za 2024. godinu.	Ni ove godine nije izvršeno usaglašavanje popisnog izveštaja sa imovinskim registrima.	Nije počela primena
6.	Interna revizija	Ministar mora da obezbedi da u najkraćem mogućem roku funkcionalizaciju Komiteta za reviziju u MIPT-u u cilju sprovođenja nadzora i delotvorne podrške JIR-u obezbeđujući nezavisnost ove jedinice.	Tokom novembra, formirana je komisija za reviziju, ali nije održala nijedan sastanak za 2024. godinu.	Delimično sprovedena

**Ovaj Izveštaj je prevod sa originalne verzije na albanskom jeziku. U slučaju nedoslednosti provladava verzija na albanskom jeziku.*

Vlora Spanca, Generalna revizorka

Faruk Rrahmani, Direktor revizije

Alban Beka, Vođa tima

Flora Berisha, Član tima

Veton Misiri, Član tima

Arnisa Aliu, Član tima

Dodatak I: Pismo potvrde

REPUBLIKA E KOSOVËS/REPUBLIKA KOSOVA/REPUBLIC OF KOSOVO			
ZYRA KOMBËTARE E AUDITIMIT			
NACIONALNA KANCELARIJA REVIZIJE / NATIONAL AUDIT OFFICE			
DATE/PRANUAR/DORËZUAR: 26-06-2025			
DATE/RECEIVED/SUBMITTED:			
Njësia Org. / Org. Unit	Shif. Klasif. / Klasif. Kod	Nr. Prot. / Br. Prot.	Nr. i fletëve / Sr. Stranica
03	47	1138	9

REPUBLIKA E KOSOVËS/REPUBLIKA KOSOVA/REPUBLIC OF KOSOVO	
MINISTRIA E INDUSTRIËS, NDËRMARRËSISË DHE TREGTISË	
MINISTARSTVO INDUSTRIJE, PREDUZETNIŠTVA I TRGOVINE	
MINISTRY OF INDUSTRY, ENTREPRENEURSHIP AND TRADE	
Nr./Br./No. 2488/01	Nr. i faq./Sr. str./No. pg. -1-
Data/Datum/Date 26.06.2025	
PRISHTINE	

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria –Vlada - Government

Ministria e Industrisë, Ndërmarrësisë dhe Tregtisë
Ministarstvo Industrije, Preduzetništva i Trgovine - Ministry of Industry, Entrepreneurship and Trade

LETËR E KONFIRMIMIT

Për pajtueshmërinë me gjetjet e Auditorit të Përgjithshëm për vitin 2024 dhe për zbatimin e rekomandimeve

Për: Zyrën Kombëtare të Auditimit

Të nderuar,

Përmes kësaj shkrese, konfirmoj se:

- kam pranuar draft raportin e Zyrës Kombëtare të Auditimit për auditimin e Pasqyrave Financiare të **Ministrit të Industrisë, Ndërmarrësisë dhe Tregtisë**, për vitin 2024.
- pajtohem me gjetjet dhe rekomandimet dhe nuk kam ndonjë koment për përmbajtjen e Raportit.
- brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, do t'ju dorëzoj një plan të veprimit për zbatimin e rekomandimeve, i cili do të përfshijë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për zbatimin e tyre.

Znj. Rozeta Hajdari

Rozeta Hajdari

Ministre në detyrë e Industrisë, Ndërmarrësisë dhe Tregtisë

Datë: 26 Qershor 2025

Dodatak II: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR i drugih delova Izveštaja Revizije

Izveštaj revizora o finansijskim izveštajima treba da sadrži jasnu izjavu mišljenja koja se odnosi na finansijske izveštaje, na osnovu zaključaka izvedenih iz dokaza dobijenih tokom revizije. Kada se revizija vrši i radi procene usaglašenosti sa drugim zakonima i propisima, revizori imaju dodatnu odgovornost da izveštavaju o usklađenosti sa vlastima, što rezultira zaključkom o usklađenosti.

U cilju utvrđenja da li je mišljenje o finansijskim izveštajima modifikovano ili nije modifikovano, revizor treba da obezbedi da rezultati revizije uključuju otkriveni ne materijalni ili otvorene druge nepravilne izjave proširene ili jedan (ili više) moguće pretpostavljenom u slučaju ograničenja delokruga.

Pogrešno prikazivanje je razlika između prijavljenog iznosa, klasifikacije, prezentacije ili obelodanjivanja artikla finansijskog izveštaja i količine, klasifikacije, prezentacije ili obelodanjivanja koja zahteva da artikal bude u skladu sa primenljivim okvirom finansijskog izveštavanja. Pogrešna prikazivanja mogu nastati iz greške ili prevare.

(odlomak od MSVIR 200)

Forma mišljenja

Ne-modifikovano mišljenje

Formuliše se kada nisu pronađene pogrešne izjave ili neusklađenosti ili su pronađene pogrešne izjave ili neusklađenosti, jedna ili objedinjena, što nije jednaka sa ili ne premašuje nivo materijalnosti finansijskih izveštaja u celini ili pogrešnih prikazivanja i/ili odstupanja otkrivena u određenoj klasi transakcija nije jednaka ili premašuje nivo najnižeg materijalnosti utvrđen za tu klasu transakcija. Takođe se formuliše ako nema ograničenja obima ili kada ograničenje obima ne može dovesti do izbegavanja značajnih pogrešnih prikazivanja i / ili ne usklađivanja.

Ograničenje obima nastaje kada revizor nije u mogućnosti da prikupi dovoljno revizijskih dokaza da bi zaključio da finansijski izveštaji u celini su slobodni od materijalnog pogrešnog prikazivanja.

Revizor treba da izrazi **jedno ne-modifikovano mišljenje revizije** ukoliko se zaključi da su finansijski izveštaji pripremljeni, sa svih materijalnih gledišta u skladu sa važećim finansijskim okvirom.

Odricanje od mišljenja

Formuliše se kada ograničenje obima, tj. nemogućnosti da obezbede dovoljne odgovarajuće revizorske dokaze, je materijalne ili raširene prirode.

Paragrafi Isticanja Pitanja i paragrafi Ostalih Pitanja na revizorskom izveštaju

Ukoliko revizor smatra potrebnim da skrene pažnju na pitanje prikazano ili obelodanjeno na finansijskim izveštajima koja je od velikog značaja za njihovo razumevanje finansijskih izveštaja, ali postoje dovoljno prikladnih dokaza da to pitanje nije materijalno pogrešno prikazano na finansijskim izveštajima, revizor će u revizorskom izveštaju uključiti jedan paragraf o Isticanju Pitanja. Isticanje Pitanja se treba odražavati samo na informaciju prikazanu ili obelodanjenu na finansijskim izveštajima.

Paragraf o isticanju pitanja treba:

- da se uključi odmah nakon mišljenja revizije;
-
- da koristi naslov "Isticanje Pitanja" ili neki drugi prikladni naslov;
-
- da uključi jasnu referencu na pitanje koje se ističe i da naznači gde se mogu naći relevantna obelodanjivanja na finansijskim izveštajima koja u potpunosti opisuju to pitanje; i
- ukazati da revizorsko mišljenje nije modifikovano u odnosu na istaknuto pitanje.

Ukoliko revizor smatra neophodnim da komunicira određeno pitanje, osim onih koje su predstavljene ili obelodanjene u finansijskim izveštajima, koja po prosudi revizora je važna za korisniku u cilju shvatanja revizije, odgovornosti revizora ili revizorski izveštaj, a pod uslovom da to nije zabranjeno zakonom ili pravilima, treba da se pripremi paragraf sa naslovom "Ostala Pitanja", ili nekim drugim pogodnim naslovom. Ovaj paragraf treba da se pojavi odmah iza mišljenja i nakon svakog pasusa kod Isticanja Pitanja.

Završne beleške

- ¹ Usklađenost sa vlastima – usklađenost sa svim relevantnim zakonima, pravilima, propisima, standardima i dobrim praksama u javnom sektoru
- ² Drugi izveštaji su uslov člana 8 Uredbe 01/2017 o Godišnjem Finansijskom Izveštavanju
- ³ Kolektivno referisanih kao usklađenost sa vlastima
- ⁴ Pitanje A i Preporuka A - znači nova pitanja i preporuke
Pitanje B i Preporuka B - znači ponovljena pitanja i preporuke
Pitanje C i Preporuka C- znači delimično ponovljena pitanja i preporuke.
- ⁵ Završni Budžet – odobreni budžet od strane Skupštine koji je kasnije prilagođen od strane Ministarstva Finansija
- ⁶ Finansijski izveštaji javnog sektora takođe uključuju izjave o izvršenju budžeta
- ⁷ Usklađenost sa vlastima: usklađenost sa zakonima, propisima, standardima ili dobrim praksama.